

1937-ben házasságot kötött Papp Erzsébet tanítónővel. Családjukat Isten három gyermekkel áldotta meg: Péterrel (1938), Zsolttal (1941) és Mártával (1946).

1939-ben a háromszéki Nagyborosnyói Egyházközség lelképásztora lett, ahol tíz évig szolgált. Teológiai tanulmányait a lelkészi teendők mellett folytatta. Vasady Béla professzor irányításával 1944-ben a debreceni Tisza István Tudományegyetemen doktorált. Disszertációjának címe: *Történet az Ige mértéke alatt*. Dolgozatában a református keresztyén történelemszemlélet fő szempontjait dolgozta ki az ún. újreformátori teológia főbb képviselőinek figyelembevételével. 1946-ban magántanári vizsgát tett a kolozsvári Református Teológián, és pedig Tavasz Sándor irányításával. Tézisének címe: *A békéltetés szolgálata a közösségi alap problémája*. Magántanári dolgozatában a dogmatika és az etika kapcsolatát vizsgálta.

1949-ben meghívták a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet református rendszeres teológiai tanszékére, professzori minőségben. 31 évi szolgálata alatt több évig internátusi felügyelő, négy évig pedig prodékáni feladatot látott el. Mint bizottsági tag, részt vett a Vásárhelyi Já-

nos által szerkesztett *Agendás könyv* átvizsgálásában és revideálásában (1949). Több szolgálati cikluson át volt tagja az Erdélyi Egyházkerület Igazgatótanácsának – a Teológia képviselőjeként. Tanárként a reformátori és az újreformátori teológia örökségének hűséges ápolására és továbbadására törekedett. Tanártársaival együtt résztvevője volt annak az ökumenikus párbeszédnek, amely a romániai teológiai intézetek között folyt 1964–1989 között.

Tanulmányaiban a keresztyén hit alapvető kérdéseire keresett választ: *Az eschatológia és etika a Szent írásban* (1949), *A kegyelmi kiválasztás* (1951), *Az Úrvacsora* (1960), *A keresztség* (1972), *A kommunio és az interkommunio* (1975), *Az imádkozás teológiai kérdése* (1971), *Az Egyház egysége* (1980), *A tekintély és a szabadság kérdése az egyházban* (1993). Az Egyházkerület felkérésére elkészítette *A romániai újprotestáns felekezetek tanítása és élete* című monográfiát. Fő kutatási területét Barth Károly *Egyházi dogmatikájának* magyar nyelvű ismertetése képezte. 1980-ban, 67 éves korában vonult nyugdíjba. Nyugdíjas éveit folytatta teológiai tanulmányait. Legtöbb örömét a kolozsvári és vidéki gyülekezetekben végzett igehirdetői szolgálatában lelte. 1991-ben hunyt el.

Dr. Tavasz Sándor: *Református keresztyén dogmatika*

Kolozsvár 2006. 332 oldal.

Tavasz Sándor (1888–1951) erdélyi filozófus és teológus dogmatikájának első kiadása 1932-ben jelent meg (*Református keresztyén dogmatika*. Cluj – Kolozsvár, XII+292 oldal). Ezt a művet adta ki újra a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet. Viszont nem pusztán reprint formában, hanem úgy, hogy az eredeti szöveg kibővült azokkal a kiegészítésekkel, melyeket a szerző saját kezűleg jegyzett a maga példányába. A dogmatika szövegét Ju-

hász Tamás gondozta. Ő írt hozzá jegyzeteket és újabb előszót (*Előszó a második kiadáshoz*), melyben a könyvet a következő szavakkal ajánlja az olvasóknak:

„Hetvennégy évvel az első kiadás után jelenik meg újból Tavasz Sándor dogmatikája. A szerző – aki évenként változtatva hol dogmatikát, hol etikát adott elő – 1932 után minden második évben, saját példányába kézzel írt megjegyzéseket és kiegészítéseket vezetett. Ezeket a mostani

kiadás szögletes zárójelbe téve különbözeti meg. Az ilyen bejegyzések száma, terjedelme nem nagy, még kevésbé változtatnak az eredeti tankönyv tartalmán vagy formáján.

Nem is a szerző eddig ismeretlen bővítései miatt vállalkoztunk a tankönyv újrakiadására. Mégcsak az a teológus berkekben közismert tény sem játszott ebben közre, hogy a magyarok között Tavaszy tette először ismertté Barth Károlyt, és európai tudományos kultúránkat máig meghatározó teológiáját. A Tavaszy dogmatika még nem „barthiánus” dogmatika. Barth hatása részleges: jobbára csak a Szentírásról szóló fejezetben érezhető.

A kiadásnak nem oka van, hanem szándéka: Tavaszy Sándor alapvető teológiai munkáját mint református tankönyvet hozzáférhetővé tenni a mai olvasónak. Az olvasók három rétegére gondoltunk.

Vegye ismét (vagy végre?) kezébe a magyar református teológus: a teológiai tanár, a teológiai hallgató és a lelképásztor. Kálvini örökséget talál benne, református ortodox köntösben. Méghozzá azét a Kálvinét, aki – mivel a humanizmus emlőin nevelkedett – jól látja az emberdicsőítő Újkor hibáit. Tavaszy ortodoxiája nem maradiságot jelez – ahogy kálvinizmusa sem –, hanem a szó szoros értelmében igazhitűséget: bibliai alapozást, egyházi kegyességet és prófétai kritikát.

Éppen a prófétai kritika miatt ajánlom ezt a könyvet azoknak, akik nem kedvelik az ortodox egyházi tanítást: a pietisztikus élmény-vallásosság híveinek, az unitarizmus belső és külső képviselőinek, a római katolikus táborban lévő barátainknak. Tavaszy »értük, nem ellenük« megfogalmazott kritikája erős, mert érvei

DR TAVASZY SÁNDOR

**REFORMÁTUS
KERESZTYÉN
DOGMATIKA**

**KOLOZSVÁR
2006**

erősek. Érveit nemcsak a filozófiailag iskolázott logika szálai tartják, hanem egy még szilárdabb logika, a szent és kegyelmes Isten testté lett Logosza: az ige.

És végül olvassa ezt a könyvet minden nem-teológiai tudomány vagy értelmiségi mesterség keresztyén művelője, különösen az, akit a hátunk mögé utasított bolsevizmus leszoktatott arról, hogy tudományát – a természettudományokat is! – isteni eredetű és Istenre néző tudományként művelje. Tavaszy Sándor *Dogmatikájának* igazi vonzerejét az teszi, hogy benne a filozófus-teológust ez a látásmód vezeti: az istenfélő bölcsellettől a tiszta teológiához, a teremtet világtól a Teremtő Istenhez, a bűnös embertől a megváltó istenemberhez, Krisztushoz.

Mind a könyv, mind a kézírás – még 2002-ben végzett – gondos gépeléséért illesse köszönet Ballai Zoltán hodgyai lelképásztort.”